

Европска рационалност, тактика и дисциплина још једном су тријумфовали над јужноамеричком, помало анархичном техником и неорганизованашћу. И не догоди ли се баш изненађење века (овај текст је писан пре полуфиналних мечева), сва је прилика да ће свет коначно добити првака који ће проширити седмочлани клуб досадашњих освајача и да ће по први пут једна европска репрезентација тријумфовати и ван европског континента. Но, има ту неке правде. Наиме, обе велике јужноамеричке репрезентације (нарочито Бразил) увелико су напустиле свој традиционални стил и заправо покушале да функционишу по европским фудбалским принципима. А оригинал је, чак и када се у неком тренутку чини другачије, обично бољи од своје имитације, да не кажем фалсификата.

Пошто је мој фаворит Марадона дефинитивно испао – и то, што је најгоре, апсолутно заслужено – остале су ми, такорећи, две „резервне“ љубави, у лику Холандије и Шпаније. Ако је по историјској правди, шампион би морала бити Холандија. Не толико због супериорне и нападачке игре коју демонстрирају на овом првенству, колико због намиривања старог фудбалског дуга из 1974. и 1978. када је она фантастична холандска (и Ајаксова) генерација предвођена Кројфом и Кролом два пута у финалу губила – од домаћина. Ако је пак, по играчком квалитету и тактици, првак ће бити Шпанија, која би тако успела да и у фудбалу и кошарци обједини континенталну и планетарну круну и која, вероватно због фантастичног Барселониног костура Пујол-Ћави-Инијеста (плус изванредни Касиљас на голу), игра лепше и атрактивније него икада. И која, поштено говорећи, нимало не личи на „ону“ Шпанију са којом смо некада играли и коју смо као клинци мрзели. (Не бих да злослутим, али све ми се нешто чини да и Шпанију – наравно, понајмање због фудбала, ово је била само спољашња асоцијација на Звезду и Партизан из Барија 1991. и Истамбула 1992 – у будућности чека нека варијанта југословенске судбине.)

С друге стране, уколико би победила Немачка, ми ћемо се опет моћи хвалисати да смо, ето, ипак најбољи на свету, пошто смо једини победили светског првака. Све у свему, кад једном темељно изгубиш, и помириш се са поразом, онда ти после подједнако одговара скоро сваки исход.

Гледао сам како Србија масовно и страсно навија за Гану у њеном четвртфиналном међу

Пише: Ђорђе Вукадиновић
четвртак, 08 јул 2010 13:00

са Уругвајем (да не буде дилеме – и ја сам). Није ту само у питању „наш“ Рајевац којег се, узгред речено, мало ко сећао и још мање га поштовао у време док је – очигледно изван свих етаблираних фудбалских кланова – радио у домовини. Није то био ни само далеки одјек наше титоистичке прошлости и солидарисање са „несврстаном браћом“. Не, било је то спонтано, готово инстинктивно сврставање и идентификовање са „презреним на свету“, ослобођеним робовима, онима који су виђени за губитнике и који се већ по том основу доживљавају као блиски. (На страну то што Уругвај баш и није неки експонент глобалног империјализма и што су нам, чисто фудбалски гледано, куд и камо сличнији и ближи. Или, да цитирам свог сина и консултанта за текући фудбалски век: „Уругвај, то смо отприлике ми – само са Форланом и Суарезом напред, уместо Жигића и Пантелића/Лазовића“.)

Од читаве немачке репрезентације пре овог првенства, а после повреде Балака, ја сам знао само за три играча (Клосе, Подолски и Швајнштајгер). Док сам, рецимо, на другој страни знао чак и резерве. Додуше, за Аргентину би било много боље да су барем неке од тих резерви играле (на пример, Милито или Агуеро), уместо што седе на клупи. На страну што неки други (Камбијасо и Занети) нису стигли чак ни до клупе. Све разумем, године, тактика, концепција, људска сујета... Али не разумем како то да један од најбољих светских одбрамбених фудбалера свих времена није требао Марадониној прозраној одбрани. (Као и да један – какав год – Роналдињо није требао бразилском, тј. Дунгином нападу.)

Признајем да сам овде можда мало пристрасан. Али пристрасан ту мора бити свако ко воли фудбал и ко је у животу видео макар две Роналдињове финте и свако ко је икада гледао Занетија на терену. Ја, рецимо, ту фудбалску елеганцију и интелигенцију нисам видео још од како је Франц Бекенбауер окачио копачке о клин.

Не знам довољно позадину ових, убеђен сам, фаталних грешака аргентинског и бразилског селектора, али ми некако на памет одмах пада наш „случај“ са Ђорићем и Пиксијем. (Разлика је, међутим, у томе што су Марadona и Дунга светски шампиони и фудбалски драгуљи, док је „бата-Ђора“ тек закржљали изданак Миљанићеве фудбалске и тренерске филозофије.) Елем, током свог краткотрајног и неуспешног вакта на месту првог човека репрезентације, на ком се задесио бог те пита каквим сплетом спортско-политичких околности, Ђорић је на један ружан начин пензионисао Драгана Стојковића (наводно, да овај не би могао да обори рекорд Драгана Џајића по броју репрезентативних наступа), иако је Пикси тада још био у пуној играчкој зрелости – снагом се ионако није никада истицао. И при свему томе, за разлику од неких других који играју фантастично за клуб, а килаво за репрезентацију, Пикси је управо у репрезентативном дресу пружао неке од својих најбољих партија. И, рекох, тада још уопште није био ни стар ни потрошен.

Великанима треба препустити да сами процене тренутак када треба да оду. И ретко ће(те) се у томе преварити. Али лош однос према величинама и ауторитетима (без обзира да ли је у питању спорт, култура, економија или политика), та склоност да их спустимо на сопствени ниво, мало унизимо и провучемо кроз блато („Андрић је био циција“, Црњански „нарцисоидан и фашиста“, Вук „Копитарева марионета“, Ћосић „калемар“), то се зове „ресантиман“ и спада међу горе људске и националне особине. А тога, нажалост, код нас и осталих „јужњака“ има и превише – за разлику од оних са севера који су много пажљивији у чувању и уздизању својих, често измишљених традиција и пренадуваних и величина. То је оно наше чувено: „ма, ко је он“, „неће он мени“, „није него“, „знам га још од...“, „доста је, вала, и његовог“. Зато, ваљда, и поред мноштва талената, фудбалских и других великана немамо много. А онда се после питамо зашто и буде нам ђаво крив.